

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Typografie a publikování - 4. projekt
Bibliografické citace

1 Typografie

1.1 Úvod

Johannes Gutenberg je považován za otce typografie od roku 1440 kdy vynalezl knihtisk. [5] Typografie se stala neodmyslitelnou součástí tvorby a úpravy textu. Základem všeho je však písmo.

1.2 Písmo

První písmo se datuje k 4. tisíciletí př.n.l kdy se poprvé vyskytlo písmo klínové. Mezi další historicky významná písma patří také egyptské hieroglifické, hieratické a démotické písmo. [4] Písmo má mnoho důležitých vlastností. Patří mezi ně například anatomie, rodina, řez, druh a stupeň písma. [6]

1.3 Principy dobrého dokumentu

Cílem každého dokumentu by mělo být předat informace. Dobře vysázený dokument se lépe čte a informace v něm se tak spíše dostanou ke čtenáři. Dobrý dokument je charakterizován informacemi, strukturou, jednotností a estetikou. [9] V jedné typografické studii se poslaly životopisy s různými styly vysázení k ohodnocení a bylo zjištěno, že styly které se zdály být vhodné pro dané odvětví působily lépe. [10] Každý dokument by měl mít svůj osobitý styl, výběr správného fontu doprovází i vhodně zvolené rozvržení stránky. [1]

1.4 T_EX

Autorem programu T_EX je Donald Ervin Knuth, profesor na Standfordské univerzitě. T_EX byl navržen tak aby fungoval nezávisle na operačním systému, je to tedy vhodný nástroj pro sazbu dokumentů díky multiplatformnosti a preciznosti. [2]

1.5 Nástavba L^AT_EX

L^AT_EX je software pro sázení dokumentů, nebo také značkovací jazyk pro dokumenty. Je to nástavba sázecího programu T_EX. L^AT_EX se používá převážně k sázení vědeckých, technických a odborných dokumentů. [7]

1.6 Jak to funguje

Nejprve je třeba vytvořit zdrojový soubor *.tex, pokud v něm není chyba tak se pomocí překladače tex či latex přeloží do souboru *.dvi, tento soubor je dále potřeba převést do formátu *.pdf. Alternativně je možno použít překladače pdftex či pdf_latex, v mnoha věcech jsou výhodnější, ale výsledné soubory jsou větší. [3]

1.7 Doporučené editory

Mezi nejpopulárnější offline editory patří TeXMaker, TeXstudio a TeXworks. Dále existuje velmi populární online editor ShareLaTeX a pro milovníky Vim-u se najde i LaTeX-suite balíček pro Vim. Všechny zmíněné offline editory jsou multiplatformní. [8]

Použitá literatura:

- [1] BALDWIN, M.: Typography & Graphic Design. *Quarterly Journal of the Royal Meteorological Society*, 2010, roč. 136, č. 646, s. 1. ISSN 0035-9009.
- [2] BERANOVÁ, M.: *Fonty v T_EXu*. bakalářská práce, Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Olomouc, 2014.
- [3] BOJKO, P.: *Problematika sazby odborného textu v prostředí L^AT_EX*. bakalářská práce, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, České Budějovice, 2011.
- [4] GEATWICK, J.: Od hlíny k digitálnímu zápisu – stručný vývoj písma a knihy o historii písma. In: *Čítárny*. [online], 2016, [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://goo.gl/jrT94M>.
- [5] HALEY, A.: *Typography, Referenced : A Comprehensive Visual Guide to the Language, History, and Practice of Typography*. Osceola, US: Rockport Publishers, 2012, ISBN 9781592537020.
- [6] HLAVATÝ, M.: Základní typografické pojmy: Co byste měli vědět o písmu. In: *Scribus*. [online], 2010, [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://goo.gl/22tKYs>.
- [7] KOTTWITZ, S.: *LaTeX Beginner's Guide*. Olton, UK: Packt Publishing, 2011, ISBN 9781847199867.
- [8] SRIKANTH, A.: 8 Best LaTeX Editors. In: *Beebom*. [online], 2018, [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://beebom.com/best-latex-editors/>.
- [9] Wagner, Z. (editor): *Zpravodaj Československého sdružení uživatelů T_EXu*, Brno: CSTUG, 2008, roč. 18, č. 4, ISSN 1211-6661.
- [10] WONG, B.: Points of view: Typography. *Nature Methods*, 2011, roč. 8, č. 4, s. 277. ISSN 1548-7091.